

## MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2009

**aruandeaasta lõpp: 31.12.2009**

**ärinimi või sihtasutuse nimi:** Võru Tarbijate Ühistu**registrikood: 10242069**

tänava/talu nimi, Lembitu 1  
maja ja korteri number:

küla/alev/alevik/linn: Võru linn

**valid:**

**postsihtnumber:** 65608

**maakond:** Võru maakond

**telefon: + 372 782 7602**

**faks:** + 372 782 7601

e-posti aadress: [info@vty.ee](mailto:info@vty.ee)

veebilehe aadress: [www.vty.ee](http://www.vty.ee)

## Sisukord

|                                                  |           |
|--------------------------------------------------|-----------|
| <b>MAJANDUSAASTA ARUANNE</b>                     | <b>1</b>  |
| <b>Sisukord</b>                                  | <b>2</b>  |
| <b>Tegevusaruanne</b>                            | <b>3</b>  |
| <b>Raamatupidamise aastaaruanne</b>              | <b>5</b>  |
| <b>Tegevjuhtkonna deklaratsioon</b>              | <b>5</b>  |
| <b>Bilanss</b>                                   | <b>6</b>  |
| <b>Kasumiaruanne</b>                             | <b>7</b>  |
| <b>Rahavoogude aruanne</b>                       | <b>8</b>  |
| <b>Omakapitali muutuste aruanne</b>              | <b>9</b>  |
| <b>Raamatupidamise aastaaruande lisad</b>        | <b>10</b> |
| <b>Lisa 1 Arvestuspõhimõtted</b>                 | <b>10</b> |
| <b>Lisa 2 Raha</b>                               | <b>11</b> |
| <b>Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed</b>               | <b>11</b> |
| <b>Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b>   | <b>12</b> |
| <b>Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud</b> | <b>12</b> |
| <b>Lisa 6 Varud</b>                              | <b>12</b> |
| <b>Lisa 7 Materiaalne põhivara</b>               | <b>13</b> |
| <b>Lisa 8 Kapitalirent</b>                       | <b>14</b> |
| <b>Lisa 9 Kasutusrent</b>                        | <b>14</b> |
| <b>Lisa 10 Laenukohustused</b>                   | <b>15</b> |
| <b>Lisa 11 Võlad ja ettemaksed</b>               | <b>15</b> |
| <b>Lisa 12 Müügitulu</b>                         | <b>16</b> |
| <b>Lisa 13 Muud äritulud</b>                     | <b>16</b> |
| <b>Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud</b>         | <b>16</b> |
| <b>Lisa 15 Tööjõukulud</b>                       | <b>17</b> |
| <b>Lisa 16 Muud ärikulud</b>                     | <b>17</b> |
| <b>Lisa 17 Finantstulud ja -kulud</b>            | <b>17</b> |
| <b>Lisa 18 Seotud osapooled</b>                  | <b>17</b> |

## Tegevusaruanne

Võru Tarbijate Ühistus oli seisuga 01.01.2009 1206 liiget ja osakapitali suuruseks 368 943 krooni.

7. detsember 2009. a otsustas Võru Tarbijate Ühistu nõukogu koosolek ühehäälselt suurenda liikmete osamaksu alammäära seniselt 300 kroonilt 1180 kroonini. Liikmete osamaksu alammäära tõstmine oli tingitud mitmetest asjaoludest:

1) Üheks oluliseks eesmärgiks osamaksu alammäära tõstmisel on liikmete omanikutunde ja vastutuse suurendamine läbi suurema osaluse ühistus.

2) Praeguses majandussituatsioonis peab iga ettevõtte jätkusuutliku arengu tagamiseks leidma vahendeid, millest investeerida ja täita oma jooksvaid kohustusi. Liikmete osamaksu on 2007. a tõstetud, kuid sisuliselt osakapitali tõusu ei toimunud, kuna liikmete osaku väärtus kasvas osaliselt dividendide juurdearvestamise tõttu.

3) Pankadepoolsed laenukriteeriumid jaekaubandusele on muutunud järjest raskemaks. Üheks nõudeks riskide maandamisel on määratletud Ühistu osakapitali osakaal koguvaredest.

Sellega seoses vähenes liikmete arv 31. detsembri seisuga 84 inimese võrra.

Seisuga 31.12.2009 oli liikmete arv 1105 liiget ja osakapitali suuruseks 346 214 krooni.

Säästukaardi kasutajaid on Võru Tarbijate Ühistus seisuga 31.12.2009 kokku 10 930 inimest, neist 1149 ühistu liikmed, 9 908 püsikliendid.

Nõukogu esimehe Tõnis-Koit Pihu, nõukogu liikmed Kadi Kaur, Aivar Keskpai, Andres Kõiv, Kalvi Kõva ja Voldemar Vasilkovski volitused lõppesid tähtaja möödumise tõttu 30.märtsil 2009. Uueks nõukogu esimeheks valiti Andres Kõiv ja liikmeteks Kalli Uibokand ja Hasso Ploomipuu. Augustis 2009 esitas juhatuse esimees lahkumisavalduse, mis nõukogu poolt rahuldati. 7. septembril 2009.a asus tööle uus juhatuse esimees Tarmo Luring.

2009. aastal toimusid järgmised muudatused kaupluste sulgemiste osas:

Märtsis suleti Puhkekaupade kauplus

Augustis suleti Asunduse AjaO kauplus Vastseliina vallas ja E-Ehituskeskus. Ehituskaupadega kauplemist jätkati S-Market'i ruumides.

Septembris suleti Soo AjaO kauplus ja Vilja kondiitritsehh.

Oktoobris suleti lastekaupad Sipsikja detsembris Tsoigo AjaO kauplus.

Kaubandusettevõtteid oli seisuga 31.detsember 2009.a 22 kauplust.

### Majandusliku tegevuse näitajad 2009.a

|                      | Tegelik 2009.a<br>tuh kr | tegelik 2008.a<br>tuh kr | kasv(kahanemine) % |
|----------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------|
| Kaubanduse jaekäive  | 383 549                  | 463 362                  | (17,22)            |
| Toitlustuse jaekäive | 61                       | 234                      | (73,93)            |

### Töötajate arv ja struktuur

Võru Tarbijate Ühistu töötajate nimestikuline arv 31.detsember 2009.a oli 316 töötajat (sh lapsehooldus-puhkusel 17). Brutopalka arvestati töötajatele 2009.a kokku 26 424 165 krooni. Keskmise brutopalk arvestades keskmist töötajate arvu oli:

| Aasta keskmine brutopalk |         | ühe kuu keskmine palk |       | kasv(kahanemine)          |
|--------------------------|---------|-----------------------|-------|---------------------------|
| 2009                     | 2008    | 2009                  | 2008  | eelmise aastaga võrreldes |
| 88 375                   | 101 599 | 7 364                 | 8 467 | (13.03 %)                 |

Võru Tarbijate Ühistu nõukogu ja liikmete aasta brutopalk oli 2009. aastal oli 653 803 krooni, sealhulgas juhatuse esimehe töölepingu lõpetamise hüvitis 224 000 krooni. Nõukogule ja juhatusele pole tehtud soodustusi ega makstud muid hüvitisi.

**Käibekiirus ja käibevälde**

|            | Bilansilised<br>kaubavarud<br>(keskmine) | Müügitulu | Kaubavarude<br>käibesagedus | Kaubavarude<br>käibevälde<br>päevades |
|------------|------------------------------------------|-----------|-----------------------------|---------------------------------------|
| 01.01.2007 | 30 638,6                                 | 310 246,4 | 10,13                       | 36,0                                  |
| 01.01.2008 | 36 103,2                                 | 383 682,0 | 10,63                       | 34,3                                  |
| 01.01.2009 | 36 029,6                                 | 395 263,1 | 10,97                       | 33,3                                  |
| 01.01.2010 | 29 576,4                                 | 324 088,0 | 10,95                       | 32,8                                  |

**Käibevara muutused**

Käibevara aasta alguseks oli 42 950 342 krooni, aasta lõpuks 27 614 192 krooni, vähenemine 15 336 150 krooni.

**Maksvõime analüüs**

|            | Käibevara | Lühiajalised kohustused | Likviidsus |
|------------|-----------|-------------------------|------------|
| 01.01.2007 | 39 109    | 47 714                  | 0,82       |
| 01.01.2008 | 44 661    | 65 669                  | 0,68       |
| 01.01.2009 | 42 950    | 70 767                  | 0,61       |
| 01.01.2010 | 27 614    | 55 509                  | 0,49       |

**Võru Tarbijate Ühistu tegevusplaan 2010. aastaks**

Ettevõtte planeerib 2010. aastal jaekäibeks 302 miljonit krooni.

Tegevuskasumit ei planeerita.

Tarmo Lauring

Juhatuse liige

## **Raamatupidamise aastaaruanne**

### **Tegevjuhtkonna deklaratsioon**

#### **Juhatuse kinnitus raamatupidamise aastaaruandele**

Võru Tarbijate Ühistu juhatus kinnitab lehekülgedel 5 kuni 17 esitatud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava nõuetega;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Võru Tarbijate Ühistu finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- Võru Tarbijate Ühistu on jätkuvalt tegutsev.

## Bilanss

(kroonides)

|                                       | 31.12.2009        | 31.12.2008         | Lisa nr |
|---------------------------------------|-------------------|--------------------|---------|
| Varad                                 |                   |                    |         |
| Käibevara                             |                   |                    |         |
| Raha                                  | 1 994 637         | 2 732 994          | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                  | 2 574 532         | 4 109 522          | 3       |
| Varud                                 | 23 045 023        | 36 107 826         | 6       |
| <b>Kokku käibevara</b>                | <b>27 614 192</b> | <b>42 950 342</b>  |         |
| Põhivara                              |                   |                    |         |
| Finantsinvesteeringud                 | 198 180           | 198 180            | 5       |
| Materiaalne põhivara                  | 70 339 108        | 85 183 455         | 7       |
| <b>Kokku põhivara</b>                 | <b>70 537 288</b> | <b>85 381 635</b>  |         |
| <b>Kokku varad</b>                    | <b>98 151 480</b> | <b>128 331 977</b> |         |
|                                       |                   |                    |         |
| Kohustused ja omakapital              |                   |                    |         |
| Kohustused                            |                   |                    |         |
| Lühiajalised kohustused               |                   |                    |         |
| Laenukohustused                       | 14 810 856        | 17 906 017         | 9       |
| Võlad ja ettemaksed                   | 40 533 021        | 52 860 850         | 10      |
| Eraldised                             | 165 737           | 0                  |         |
| <b>Kokku lühiajalised kohustused</b>  | <b>55 509 614</b> | <b>70 766 867</b>  |         |
| Pikaajalised kohustused               |                   |                    |         |
| Laenukohustused                       | 20 871 931        | 26 523 223         | 9       |
| <b>Kokku pikaajalised kohustused</b>  | <b>20 871 931</b> | <b>26 523 223</b>  |         |
| <b>Kokku kohustused</b>               | <b>76 381 545</b> | <b>97 290 090</b>  |         |
| Omakapital                            |                   |                    |         |
| Osakapital nimiväärtuses              | 346 214           | 368 943            |         |
| Kohustuslik reservkapital             | 30 672 944        | 38 295 496         |         |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)           | -9 249 223        | -7 622 552         |         |
| <b>Kokku omakapital</b>               | <b>21 769 935</b> | <b>31 041 887</b>  |         |
| <b>Kokku kohustused ja omakapital</b> | <b>98 151 480</b> | <b>128 331 977</b> |         |

## Kasumiaruanne

(kroonides)

|                                             | 2009              | 2008              | Lisa nr |
|---------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------|
| Müügitulu                                   | 324 088 008       | 395 263 056       | 11      |
| Muud äritulud                               | 5 206 724         | 4 128 226         | 12      |
| Kaubad, toore, materjal ja teenused         | -267 223 836      | -324 274 730      |         |
| Mitmesugused tegevuskulud                   | -19 879 800       | -21 238 475       | 13      |
| Tööjõukulud                                 | -35 159 234       | -44 962 853       | 14      |
| Põhivara kulum ja väärtuse langus           | -14 354 970       | -11 392 294       | 7       |
| Muud ärikulud                               | -83 265           | -2 144 923        | 15      |
| <b>Ärikasum (-kahjum)</b>                   | <b>-7 406 373</b> | <b>-4 621 993</b> |         |
|                                             |                   |                   |         |
| Finantstulud ja -kulud                      | -1 842 850        | -3 000 559        | 16      |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b> | <b>-9 249 223</b> | <b>-7 622 552</b> |         |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>          | <b>-9 249 223</b> | <b>-7 622 552</b> |         |

## Rahavoogude aruanne

(kroonides)

|                                                          | 2009              | 2008              | Lisa nr |
|----------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------|
| <b>Rahavood äritegevusest</b>                            |                   |                   |         |
| Ärikasum (kahjum)                                        | -7 406 373        | -4 621 993        |         |
| <b>Korrigeerimised</b>                                   |                   |                   |         |
| Põhivara kulum ja väärtuse langus                        | 14 354 970        | 11 392 294        | 7       |
| Kasum (kahjum) põhivara müügist                          | -1 875 490        | -140 208          | 12      |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                             | <b>12 479 480</b> | <b>11 252 086</b> |         |
| Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus        | 1 534 990         | 750 406           |         |
| Varude muutus                                            | 13 062 803        | 168 241           |         |
| Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus    | -12 002 755       | -2 974 117        |         |
| Makstud intressid                                        | -1 915 205        | -2 880 155        |         |
| Makstud ettevõtte tulumaks                               | -11 669           | -3 269            |         |
| <b>Kokku rahavood äritegevusest</b>                      | <b>5 741 271</b>  | <b>1 691 199</b>  |         |
| <b>Rahavood investeerimistegevusest</b>                  |                   |                   |         |
| Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel | -107 828          | -6 317 857        | 7       |
| Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist   | 2 472 695         | 170 544           | 7       |
| Laekunud dividendid                                      | 3 750             | 5 000             |         |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>            | <b>2 368 617</b>  | <b>-6 142 313</b> |         |
| <b>Rahavood finantseerimistegevusest</b>                 |                   |                   |         |
| Saadud laenud                                            | 0                 | 5 000 008         |         |
| Saadud laenude tagasimaksed                              | -1 261 536        | -3 608 588        |         |
| Arvelduskrediidi saldo muutus                            | -868 701          | 7 318 343         |         |
| Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed                       | -6 616 216        | -5 080 114        |         |
| Makstud dividendid                                       | -44 200           | -12 300           |         |
| Muud laekumised finantseerimistegevusest                 | 8 179             | 53 950            |         |
| Muud väljamaksed finantseerimistegevusest                | -65 771           | -11 764           |         |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>           | <b>-8 848 245</b> | <b>3 659 535</b>  |         |
| <b>Kokku rahavood</b>                                    | <b>-738 357</b>   | <b>-791 579</b>   |         |
| <b>Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses</b>        | <b>2 732 994</b>  | <b>3 524 573</b>  |         |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                 | <b>-738 357</b>   | <b>-791 579</b>   |         |
| <b>Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus</b>          | <b>1 994 637</b>  | <b>2 732 994</b>  |         |

## Omakapitali muutuste aruanne

(kroonides)

|                                                 |                             |                              |                             | Kokku      |
|-------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------|-----------------------------|------------|
|                                                 | Osakapital<br>nimiväärtuses | Kohustuslik<br>reservkapital | Jaotamata kasum<br>(kahjum) |            |
| <b>31.12.2007</b>                               | 321 003                     | 32 141 055                   | 6 150 291                   | 38 612 349 |
| Aruandeperioodi<br>kasum (kahjum)               | 0                           | 0                            | -7 622 552                  | -7 622 552 |
| Muutused muudest<br>omanike<br>sissemaksetest   | 49 800                      | 4 150                        | 0                           | 53 950     |
| Muutused muudest<br>väljamaksetest<br>omanikele | -1 860                      | 0                            | 0                           | -1 860     |
| Muutused reservides                             | 0                           | 6 150 291                    | -6 150 291                  | 0          |
| <b>31.12.2008</b>                               | 368 943                     | 38 295 496                   | -7 622 552                  | 31 041 887 |
|                                                 |                             |                              |                             |            |
| Aruandeperioodi<br>kasum (kahjum)               | 0                           | 0                            | -9 249 223                  | -9 249 223 |
| Muutused muudest<br>omanike<br>sissemaksetest   | 8 179                       | 0                            | 0                           | 8 179      |
| Muutused muudest<br>väljamaksetest<br>omanikele | -30 908                     | 0                            | 0                           | -30 908    |
| Muutused reservides                             | 0                           | -7 622 552                   | 7 622 552                   | 0          |
| <b>31.12.2009</b>                               | 346 214                     | 30 672 944                   | -9 249 223                  | 21 769 935 |

## Raamatupidamise aastaaruande lisad

### Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

#### Üldine informatsioon

Võru Tarbijate Ühistu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhimõtted on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

Raamatupidamise aruanne on koostatud Eesti kroonides.

Kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud skeemi nr 1 alusel.

#### Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas ning raha teel (inkassatsioon). Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringuid ja finantstegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

#### Nõuded ja ettemaksed

Ostjate laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest

#### Varud

Kaubavarud on bilansis soetamismaksumuses. Raamatupidamisarvestust peetakse tekkepõhisel meetodil, varude hindamine ja kuludesse kandmine toimub nende tekkemomendil tegelikus väärtuses

#### Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Põhivara on arvel soetushinnas, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetumaksumuse osana. Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need vara objektid, millede soetumaksumus ületab 3000 krooni ja mille kasulik tööiga on üle 1 aasta. Madalama soetumaksumusega (100 – 2999 krooni) või lühema kasuliku tööeaga vara objektid kantakse kasutusele võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetumaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamisarvestuses arvele eraldi varaobjektidena, määraates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale. Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne objekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: a) on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning b) nende soetumaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Ühistu kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

#### Põhivara arvelevõtmise alampiir 3000

#### Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

| Põhivara grupi nimi   | Kasulik eluiga   |
|-----------------------|------------------|
| Maa                   | Ei amortiseerita |
| Ehitised ja rajatised | 12,5 – 35 aastat |
| Seadmed               | 3,3 – 5 aastat   |
| Arvutid               | 2,5 – 5 aastat   |
| Sõidukid              | 3,3 aastat       |
| Muu inventar          | 5 aastat         |

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust. Materiaalse põhivara kajastamine vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruande real „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotol põhivaraks, mida kajastatakse bilansis real käibevara rühmas. Müügiotol põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtuses (miinus müügikulud), sõltuvalt sellest, kumb on madalam

### Rendid

Kapitalirendi alusel renditud vara (ühistu kui rentnik) kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuludeks ja kohustuste vähendamiseks ning finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna. Ühisliisinguga (SEB Liising AS) sõlmitud rendilepingud 03.05.2005.a., 23.01.2006.a., 04.09.2006.a., 11.05.2007.a. ja 23.10.2007.a. autode rentimise kohta on kajastatud arvestuses kasutusrentidena, kuna ühistu ei kavatse rendilepinguid enne tähtaega lõpetada, rentnikul ei ole optiooni osta renditud vara hinna eest, mis on eeldatavasti oluliselt madalam selle vara õiglasest väärtusest ja lepinguga ei ole antud võimalust renti rendiperioodile järgneavaks perioodiks pikendada turul kehtivatest rendihindadest tunduvalt madalama hinnaga.

## Lisa 2 Raha

(kroonides)

|                   | 31.12.2009       | 31.12.2008       |
|-------------------|------------------|------------------|
| Sularaha kassas   | 12 664           | 18 901           |
| Raha teel         | 702 555          | 1 095 900        |
| Kaupluste kassad  | 1 279 418        | 1 618 193        |
| <b>Kokku raha</b> | <b>1 994 637</b> | <b>2 732 994</b> |

## Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(kroonides)

|                                   | 31.12.2009       | 31.12.2008       |
|-----------------------------------|------------------|------------------|
| Nõuded ostjate vastu              | 2 162 597        | 3 656 905        |
| Muud nõuded                       | 392 169          | 420 955          |
| Ettemaksed                        | 19 766           | 31 662           |
| <b>Kokku Nõuded ja ettemaksed</b> | <b>2 574 532</b> | <b>4 109 522</b> |

## Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(kroonides)

|                                               | 31.12.2009       | 31.12.2008       |
|-----------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                               | Maksuvõlg        | Maksuvõlg        |
| Ettevõtte tulumaks                            | 0                | 359              |
| Käibemaks                                     | 2 098 524        | 1 831 085        |
| Üksikisiku tulumaks                           | 242 640          | 355 238          |
| Erisoodustuse tulumaks                        | 193              | 76               |
| Sotsiaalmaks                                  | 579 056          | 788 181          |
| Kohustuslik kogumispension                    | 0                | 30 797           |
| Töötuskindlustusmaksed                        | 71 128           | 20 719           |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | <b>2 991 541</b> | <b>3 026 455</b> |

## Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(kroonides)

|                                                 | 31.12.2009     | 31.12.2008     |
|-------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Muud pikaajalised finantsinvesteeringud         | 198 180        | 198 180        |
| <b>Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud</b> | <b>198 180</b> | <b>198 180</b> |

Pikaajaliste finantsinvesteeringute all on kajastatud alljärgnevate ettevõtete osakud ja aktsiad (soetushinnas):

ETK osakud - summas 5000 kr, osakute arv 1  
 Narva Jõesuu - summas 500 kr, aktsiate arv 10  
 Värskä Sanatoorium - summas 5000 kr, aktsiate arv 50  
 Eesti Pagar - summas 187 680 kr, aktsiate arv 51

## Lisa 6 Varud

(kroonides)

|                        | 31.12.2009        | 31.12.2008        |
|------------------------|-------------------|-------------------|
| Tooraine ja materjal   | 85 909            | 115 725           |
| Müügiks ostetud kaubad | 22 956 912        | 35 962 208        |
| Ettemaksed varude eest | 2 202             | 29 893            |
| <b>Kokku varud</b>     | <b>23 045 023</b> | <b>36 107 826</b> |

## Lisa 7 Materiaalne põhivara (kroonides)

|                                      |           |             |                    |                          | Kokku       |
|--------------------------------------|-----------|-------------|--------------------|--------------------------|-------------|
|                                      | Maa       | Ehitised    | Masinad ja seadmed | Muu materiaalne põhivara |             |
| <b>31.12.2007</b>                    |           |             |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 453 581 | 79 517 457  | 30 663 562         | 7 792 350                | 119 426 950 |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -17 003 304 | -15 244 446        | -3 956 929               | -36 204 679 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 1 453 581 | 62 514 153  | 15 419 116         | 3 835 421                | 83 222 271  |
|                                      |           |             |                    |                          |             |
| Ostud ja parendused                  | 0         | 1 993 530   | 8 609 356          | 2 780 928                | 13 383 814  |
| Amortisatsioonikulu                  | 0         | -3 394 401  | -6 330 392         | -1 667 501               | -11 392 294 |
| Müügid                               | 0         | 0           | -30 336            | 0                        | -30 336     |
|                                      |           |             |                    |                          |             |
| <b>31.12.2008</b>                    |           |             |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 453 581 | 81 510 987  | 37 586 845         | 10 367 292               | 130 918 705 |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -20 397 705 | -19 919 101        | -5 418 444               | -45 735 250 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 1 453 581 | 61 113 282  | 17 667 744         | 4 948 848                | 85 183 455  |
|                                      |           |             |                    |                          |             |
| Ostud ja parendused                  | 0         | 0           | 68 617             | 39 211                   | 107 828     |
| Amortisatsioonikulu                  | 0         | -3 394 988  | -6 461 222         | -1 696 024               | -11 552 234 |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu | 0         | 0           | -2 155 275         | -647 461                 | -2 802 736  |
| Müügid                               | -44 673   | -527 439    | -25 093            | 0                        | -597 205    |
|                                      |           |             |                    |                          |             |
| <b>31.12.2009</b>                    |           |             |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 408 908 | 79 912 927  | 37 348 087         | 10 363 345               | 129 033 267 |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -22 722 072 | -28 253 316        | -7 718 771               | -58 694 159 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 1 408 908 | 57 190 855  | 9 094 771          | 2 644 574                | 70 339 108  |

| Müüdud materiaalne põhivara müügihinna |                  |                |
|----------------------------------------|------------------|----------------|
|                                        | 2009             | 2008           |
| Maa                                    | 300 000          | 0              |
| Ehitised                               | 2 100 000        | 0              |
| Masinad ja seadmed                     | 72 695           | 170 544        |
| <b>Kokku</b>                           | <b>2 472 695</b> | <b>170 544</b> |

## Lisa 8 Kapitalirent

(kroonides)

| Aruandekohustuslane kui rentnik |            |                                   |                     |             |
|---------------------------------|------------|-----------------------------------|---------------------|-------------|
|                                 | 31.12.2009 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             |
|                                 |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Kapitalirendikohustused kokku   | 8 070 273  | 2 516 095                         | 5 554 178           |             |
|                                 |            |                                   |                     |             |
|                                 | 31.12.2008 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             |
|                                 |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Kapitalirendikohustused kokku   | 14 686 489 | 4 757 558                         | 9 928 931           |             |

| Renditud varade bilansiline jääkmaksumus |                    |                          |            |
|------------------------------------------|--------------------|--------------------------|------------|
|                                          | Masinad ja seadmed | Muu materiaalne põhivara | Kokku      |
| 31.12.2009                               | 4 888 751          | 1 275 506                | 6 164 257  |
| 31.12.2008                               | 13 938 329         | 2 503 072                | 16 441 401 |

Seisuga 31.12.2009 on alljärgnevad kapitalirendi lepingud:

SEB Liising AS Leping nr. 2008003791 summas 5 739 180 kr. Lõpliku kohustuse tasumise tähtaeg on 15.10.2012. Intressimäär EURIBOR + 1,3 %, alusvaluuta EUR.

SEB Liising AS Leping nr. L08102580 summas 8 432 800 kr. Lõpliku kohustuse tasumise tähtaeg on 13.03.2013. Intressimäär EURIBOR +1,25 %, alusvaluuta EUR.

## Lisa 9 Kasutusrent

(kroonides)

| Aruandekohustuslane kui rendileandja |           |           |
|--------------------------------------|-----------|-----------|
|                                      | 2009      | 2008      |
| Kasutusrenditulu                     | 1 598 181 | 1 553 523 |
|                                      |           |           |
| Aruandekohustuslane kui rentnik      |           |           |
|                                      | 2009      | 2008      |
| Kasutusrendikulu                     | 3 982 520 | 3 784 833 |

## Lisa 10 Laenukohustused

(kroonides)

|                                  | 31.12.2009        | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |             |
|----------------------------------|-------------------|----------------------------------|---------------------|-------------|
|                                  |                   | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Lühiajalised laenud              |                   |                                  |                     |             |
| Arvelduskrediit                  | 8 501 630         | 8 501 630                        | 0                   |             |
| <b>Lühiajalised laenud kokku</b> | <b>8 501 630</b>  | <b>8 501 630</b>                 | <b>0</b>            |             |
| Pikaajalised laenud kokku        | 19 110 884        | 3 793 131                        | 15 317 753          |             |
| Kapitalirendikohustused kokku    | 8 070 273         | 2 516 095                        | 5 554 178           |             |
| <b>Laenukohustused kokku</b>     | <b>35 682 787</b> | <b>14 810 856</b>                | <b>20 871 931</b>   |             |
|                                  |                   |                                  |                     |             |
|                                  | 31.12.2008        | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |             |
|                                  |                   | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Lühiajalised laenud              |                   |                                  |                     |             |
| Arvelduskrediit                  | 9 370 331         | 9 370 331                        | 0                   |             |
| <b>Lühiajalised laenud kokku</b> | <b>9 370 331</b>  | <b>9 370 331</b>                 | <b>0</b>            |             |
| Pikaajalised laenud kokku        | 20 372 420        | 3 778 128                        | 16 594 292          |             |
| Kapitalirendikohustused kokku    | 14 686 489        | 4 757 558                        | 9 928 931           |             |
| <b>Laenukohustused kokku</b>     | <b>44 429 240</b> | <b>17 906 017</b>                | <b>26 523 223</b>   |             |

| Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk) maksumus |           |            |            |                   |
|--------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|-------------------|
|                                                        | Maa       | Ehitised   | Muud varad | Kokku             |
| <b>31.12.2009</b>                                      | 1 300 607 | 56 138 212 | 10 000 000 | <b>67 438 819</b> |
| <b>31.12.2008</b>                                      | 1 201 609 | 51 447 158 | 2 000 000  | <b>54 648 767</b> |

Ettevõtte kasutab SEB Pank AS-i poolt saadud arvelduslaenu limiidiga 9 000 000 krooni. Laenu lõpliku tasumise tähtaeg on 30.09.2010. Intressimäär Muutuv.Baasintress + 2,3 % aastas

SEB Pank AS Laenu summa 25 000 000 krooni,laenu tähtpäev 15.10.2014. Intressimäär 6(kuue) kuu EURIBOR + 1,15 % aastas.

SEB Pank AS Laenu summa 5 003 141 krooni,m laenu tähtpäev 15.02.2013. Intressimäär Muutuv 6(kuue) kuu EURIBOR + 1,25 % aastas.

## Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(kroonides)

|                                  | 31.12.2009        | 31.12.2008        | Lisa nr |
|----------------------------------|-------------------|-------------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 33 710 807        | 40 890 584        |         |
| Võlad töövõtjatele               | 2 802 507         | 4 537 957         |         |
| Maksuvõlad                       | 2 991 541         | 3 026 455         | 4       |
| Muud võlad                       | 1 004 136         | 4 366 454         |         |
| Saadud ettemaksed                | 24 030            | 39 400            |         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>40 533 021</b> | <b>52 860 850</b> |         |

## Lisa 12 Müügitulu

(kroonides)

| Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes |                    |                    |
|---------------------------------------------|--------------------|--------------------|
|                                             | 2009               | 2008               |
| Müük Euroopa Liidu riikidele                |                    |                    |
| Eesti                                       | 324 088 008        | 395 263 056        |
| <b>Kokku müük Euroopa Liidu riikidele</b>   | <b>324 088 008</b> | <b>395 263 056</b> |
| <b>Kokku müügitulu</b>                      | <b>324 088 008</b> | <b>395 263 056</b> |
| Müügitulu tegevusalade lõikes               |                    |                    |
|                                             | 2009               | 2008               |
| Jaemüük toidu ja esmatarvete kauplustes     | 296 356 295        | 338 944 849        |
| Jaemüük tööstuskaupade kauplustes           | 25 927 040         | 52 700 530         |
| Hulgimüük                                   | 810 220            | 2 279 534          |
| Kaupade vahendamine                         | 994 453            | 1 338 143          |
| <b>Kokku müügitulu</b>                      | <b>324 088 008</b> | <b>395 263 056</b> |

## Lisa 13 Muud äritulud

(kroonides)

|                                    | 2009             | 2008             |
|------------------------------------|------------------|------------------|
| Kasum materiaalse põhivara müügist | 1 875 490        | 140 208          |
| Rendi- ja üüritulu                 | 1 598 181        | 1 553 523        |
| Muud                               | 1 733 053        | 2 434 495        |
| <b>Kokku muud äritulud</b>         | <b>5 206 724</b> | <b>4 128 226</b> |

## Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

(kroonides)

|                                        | 2009              | 2008              |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Üür ja rent                            | 3 982 520         | 3 784 833         |
| Energia                                | 6 298 499         | 6 216 654         |
| Elektrienergia                         | 4 967 801         | 4 870 560         |
| Soojusenergia                          | 1 330 698         | 1 346 094         |
| Muud hoonega seotud kulud              | 1 467 940         | 1 807 228         |
| Kaupade ettevalmistamise ja müügikulud | 1 012 348         | 1 290 060         |
| Reklaamikulud                          | 981 723           | 1 133 575         |
| Valvekulud                             | 1 383 167         | 1 734 606         |
| Pangateenustasud                       | 1 504 178         | 1 734 970         |
| Muud kulud                             | 3 249 425         | 3 536 549         |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b> | <b>19 879 800</b> | <b>21 238 475</b> |

## Lisa 15 Tööjõukulud

(kroonides)

|                                                      | 2009              | 2008              |
|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Palgakulu                                            | 26 424 165        | 33 862 857        |
| Sotsiaalmaksud                                       | 8 497 244         | 11 000 025        |
| Töötuskindlustusmakse kulu                           | 237 825           | 99 971            |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                             | <b>35 159 234</b> | <b>44 962 853</b> |
| <b>Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale</b> | <b>293</b>        | <b>333</b>        |

## Lisa 16 Muud ärikulud

(kroonides)

|                                                               | 2009          | 2008             |
|---------------------------------------------------------------|---------------|------------------|
| Kahjum valuutakursi muutustest                                | 3 370         | 17 417           |
| Trahvid, viivised ja hüvitised                                | 62 805        | 0                |
| Kaupade mahakandmine väljapetmistest (süüdlase mitteleidmine) | 4 000         | 2 108 262        |
| Muud                                                          | 13 090        | 19 244           |
| <b>Kokku muud ärikulud</b>                                    | <b>83 265</b> | <b>2 144 923</b> |

## Lisa 17 Finantstulud ja -kulud

(kroonides)

|                                                         | 2009              | 2008              |
|---------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Finantstulud ja -kulud muudelt finantsinvesteeringutelt | 3 750             | 5 000             |
| Kasum (kahjum) aktsiatelt ja osadelt                    | 3 750             | 5 000             |
| Intressikulud                                           | -1 846 600        | -3 005 559        |
| Intressikulu laenukselt                                 | -1 330 233        | -2 070 723        |
| Intressikulu kapitalirendilt                            | -516 367          | -934 836          |
| <b>Kokku finantstulud ja -kulud</b>                     | <b>-1 842 850</b> | <b>-3 000 559</b> |

## Lisa 18 Seotud osapooled

(kroonides)

| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
|                                                                               | 2009    | 2008    |
| Arvestatud tasu                                                               | 653 803 | 742 576 |

Nõukogu ja juhatuse liikmete aasta brutopalk oli 653 803 krooni, sealhulgas juhatuse esimehe töölepingu lõpetamise hüvitis 224 000 krooni. Nõukogule ja juhatusele pole tehtud soodustusi ega makstud muid hüvitisi.

## Aruande digitaalallkirjad

Võru Tarbijate Ühistu (registrikood: 10242069) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| EVE ONNO           | Sisestaja          | 30.06.2010           |
| TARMO LAURING      | Juhatuse liige     | 27.06.2010           |

## **SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE**

Võru Tarbijate Ühistu volinikele

Oleme auditeerinud Võru Tarbijate Ühistu raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2009, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 5 kuni 17, on kaasatud käesolevale aruandele.

### **Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas**

Juhtkonna kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

### **Vandeaudiitori kohustus**

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas Eesti auditeerimiseeskirjaga, mis nõuab, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeaudiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhtkonna poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

### **Arvamus**

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt Võru Tarbijate Ühistu finantsseisundit seisuga 31.12.2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

### **Asjaolu rõhutamine**

Tegemata antud asjaolu osas märkust meie arvamuses, juhime tähelepanu, et seisuga 31.12.2009 ületavad Võru Tarbijate Ühistu lühiajalised kohustused käibekapitali 27,9 miljonit krooni.

Joel Tõugjas  
Vandeaudiitor  
OÜ Adelaïd

Tallinn, 28.06.2010

## Audiitorite digitaalallkirjad

Võru Tarbijate Ühistu (registrikood: 10242069) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| JOEL TÕUGJAS       | Vandeaudiitor      | 28.06.2010           |

## Kahjumi katmise ettepanek

(kroonides)

|                                                                              | 31.12.2009        |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                                  | -9 249 223        |
| <b>Kokku</b>                                                                 | <b>-9 249 223</b> |
| Katmine                                                                      |                   |
| Kohustusliku reservkapitali suurendamine (vähendamine)                       | -9 249 223        |
| Muu                                                                          |                   |
| Kohustuslik reservkapital                                                    |                   |
| <b>Kokku</b>                                                                 | <b>-9 249 223</b> |
| Majandusaasta kahjum summas 9 249 223 krooni kaetakse reservkapitali arvelt. |                   |

## Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

| Tegevusala                                                                                  | EMTAK kood | Müügitulu (EEK) | Müügitulu % | Põhitegevusala |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------|-------------|----------------|
| Jaemüük spetsialiseerimata kauplustes, kus on ülekaalus toidukaubad, joogid ja tubakatooted | 47111      | 277320877       | 85.57%      | Jah            |
| Mujal liigitamata kaupade jaemüük                                                           | 47789      | 24874429        | 7.68%       | Ei             |
| Jaemüük muudes spetsialiseerimata kauplustes                                                | 47191      | 9830101         | 3.03%       | Ei             |
| Mööbli ja valgustite jaemüük                                                                | 47591      | 5223961         | 1.61%       | Ei             |
| Muude ehitusmaterjalide ja -tarvete jaemüük                                                 | 47529      | 2972371         | 0.92%       | Ei             |
| Kellade ja ehete jaemüük                                                                    | 47771      | 1143321         | 0.35%       | Ei             |
| Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine                                                  | 46191      | 994453          | 0.31%       | Ei             |
| Tekstiiltoodete jaemüük                                                                     | 47511      | 918274          | 0.28%       | Ei             |
| Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete spetsialiseerimata hulgimüük                         | 46391      | 810221          | 0.25%       | Ei             |

## Sidevahendid

| Liik              | Sisu         |
|-------------------|--------------|
| Telefon           | +372 7827602 |
| Faks              | +372 7827601 |
| E-posti aadress   | info@vty.ee  |
| Veebilehe aadress | www.vty.ee   |